

Y Côd Cefn Gwlad

Cadwch at y Côd Cefn Gwlad bob amser a chofio'r canlynol:

Parchu pobl eraill

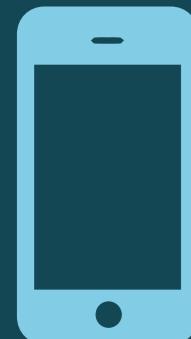
- Ystyriwch y gymuned leol a'r bobl eraill sy'n mwynhau'r awyr agored
- Gadewch bob giât ac eiddo fel rydych yn eu canfod nhw
- Cadwch at lwybrau a thraciau sydd wedi'u marcio

Gwarchod yr amgylchedd naturiol

- Peidiwch â gadael unrhyw olion o'ch ymweliad ac ewch â'ch sbwriel adref gyda chi
- Cadwch gŵn dan reolaeth effeithiol
- Peidiwch byth â chasglu nad adwreiddio planhigion

Mwynhau'r awyr agored

- Cynllunio ymlaen llaw a bod yn barod
- Cadw at gyngor ac arwyddion lleol

Mae app 'Nature Finder' yr Ymddiriedolaethau Natur ar gael i ffonau Android ac iPhone. Mae yn cynnwys map o mwy na 2000 o warchodfeydd natur, manylion o ddigwyddiadau Ymddiriedolaeth Natur trwy y DU, a gwybodaeth ar mwy na 900 o rywogaethau a chynefinoedd.

www.wildlifetrusts.org/app

The Wildlife Trusts' 'Nature Finder' app is available for Android and iPhones. It contains a map of more than 2000 nature reserves, details of Wildlife Trust events around the UK, and information on more than 900 species and habitats.

Countryside Code

Please follow the Countryside Code and always remember to:

Respect other people

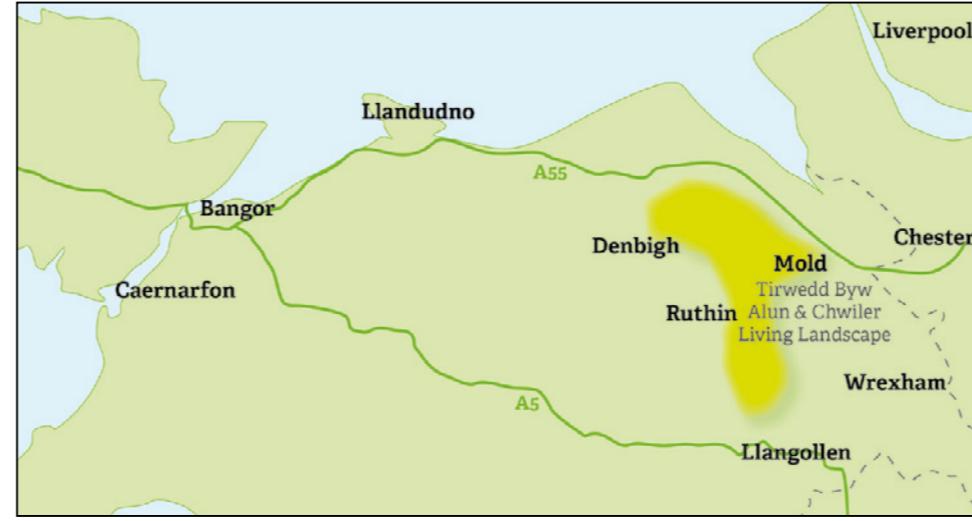
- Consider the local community and other people enjoying the outdoors
- Leave gates and property as you find them
- Keep to marked paths and trails

Protect the natural environment

- Leave no trace of your visit and take your litter home
- Keep dogs under effective control
- Never pick or uproot plants

Enjoy the outdoors

- Plan ahead and be prepared
- Follow advice and local signs

Tirwedd Byw Alun & Chwiler Living Landscape

© Daniel Hughes

Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru North Wales Wildlife Trust

376 Stryd Fawr / High Street,
Bangor, Gwynedd, LL57 1YE
01248 351541

nwwt@wildlifetrustwales.org
www.northwaleswildlifetrust.org.uk

Rhif elusen / Charity number: 230772
Rhif cwmni / Company number: 773995

Ni fyddai'r prosiect hwn yn bosib heb ei sefydliadau partner, perchnogion tir a gwirfoddolwyr. Os hoffech gymryd rhan gyda'r prosiect hwn, cysylltwch â swyddog y prosiect yn uniongyrchol: amygreen@wildlifetrustwales.org

This project could not happen without its partner organisations, landowners and volunteers. If you would like to get involved with this project, please contact the project officer directly: amygreen@wildlifetrustwales.org

**Cyfoeth
Naturiol
Cymru**
Natural
Resources
Wales

BASC
The British Association for Shooting & Conservation

**sir ddinbych
denbighshire**
County Council

**CYNGOR
Sir y Fflint
Flintshire**
COUNTY COUNCIL

Dŵr Cymru
Welsh Water

northeastwales wildlife

WREN
resourcing
your projects

**Bryniau Clwyd a
Dyffryn Dyfrdwy**
Clwydian Range
and Dee Valley

Gwarchod Natur ar gyfer y Dyfodol
Protecting Wildlife for the Future

Tirwedd Byw

Mae Tirwedd Byw yn gynllun adfer ar gyfer byd natur a hyrwyddir gan yr Ymddiriedolaethau Natur. Mae'n ffordd newydd o feddwl am sut rydyn ni'n rheoli tir er mwyn gwneud mwy er lles bywyd gwylt, pobl a'r economi.

Yn draddodiadol, mae cadwraeth natur yn y DU wedi canolbwytio ar warchod safleoedd penodol. Ond y tu hwnt i'r rhain, wrth i'r galw am dir ar gyfer amaethyddiaeth, tai a datblygiadau gynyddu, mae'r lle sydd i fywyd gwylt a phrosesau naturiol wedi lleihau. Mae gwerddonau bychain o dir dan warchodaeth sydd â chyfoeth o fywyd gwylt wedi cael eu hamgylchynu gan dirlun anghroesawus yn bennaf i lawer o blanhigion ac anifeiliaid.

Llygoden ddŵr / Water vole

Mae'r anifeiliaid swil yma i'w canfod ar draws yr ardal hon – cadwch lygad amdany'n nhw'n nofio mewn dyfroedd tawelach neu'n neidio i'r dŵr gyda 'plop' swnllyd pan fyddant yn eich clywed yn dod!

These elusive animals can be found by both rivers – watch out for them swimming in calmer waters or jumping into the water with a loud 'plop' when they hear you coming!

A Living Landscape is a recovery plan for nature, championed by The Wildlife Trusts. It is a new way of thinking about how we manage land to do more for wildlife, people and the economy.

Nature conservation in the UK has traditionally focused on the preservation of specific sites. But beyond these, as the demand for land for agriculture, housing and development has increased, so the room for wildlife and natural processes has decreased. Small oases of wildlife-rich protected land have become surrounded by an otherwise inhospitable landscape for many plants and animals.

Pinc Deptford / Deptford pink

Erbyn hyn mae nifer y safleoedd yn y DU ble mae i'w ganfod yn llai nag 20, yn y de yn bennaf. Mae'r planhigion hyn angen pridd ysgafn, twyddyd ac agored, wedi ei grabinio, er mwyn ffynnu. Mae ganddo goes hir iawn, a blodyn pinc ar y top ac mae i'w weld yng Nghoed y Felin

Now found at fewer than 20 UK sites, mostly in the south, this plant requires light, sandy soil and open, disturbed ground to flourish. Its very long stem, topped by a small pink flower, can be seen with care at Coed y Felin.

Living Landscape

Nawr, nod yr Ymddiriedolaethau Natur yw trawsnewid yr amgylchedd rydyn ni'n byw ynnyd: adfer, ail-greu ac ailgysylltu safleoedd sydd â chyfoeth o fywyd gwylt mewn ardaloedd gwledig a threfol drwy weithio gyda sefydliadau partner, cymunedau lleol, perchnogion tir, ysgolion a busnesau. Mae'n rhaid i'r ardaloedd rydyn ni'n eu gwarchod fod yn fwy, a rhaid cael mwy ohonynt, gan eu rheoli'n well a'u cysylltu â'i gilydd yn well, er mwyn ei gwneud yn haws i rywogaethau symud drwy'r tirwedd. Mae rheoli er mwyn gwella cysylltedd yn cynnwys cael gwared ar rwystrau sy'n atal gwasgaru, a hefyd rheoli er mwyn gwella argaeledd cynefinoedd yn y tirwedd, gan gynnwys yr amrywiaeth lawn o ddefnydd tir amrywiol, o barciau cenedlaethol a gwarchodfeydd natur i ddaliadau tir preifat, parciau cyhoeddus, gerddi ac ymylon ffyrdd.

Yn y pen draw, ein nod ni yw creu tirlun integredig i fywyd gwylt a phobl ffynnu ynnyd gyda'i gilydd mewn amgylchedd glân, iach a chynaliadwy. Un cam tuag at y nod hwn yw ardal prosiect Alun a Chwiler.

Gwibiwr brith / Grizzled skipper

Er ei fod i'w ganfod ar fwy nag un safle yn ardal y prosiect, mae'r glöyn byw hardd yma'n prinbau yn genedlaethol. Mae arno angen cynefin cynnes sy'n darparu cysgod a llystyfiant prin – gan gynnwys safleoedd ôl-ddiwydiannol ochr yn ochr â glaswelltir heb ei wella a llenyrrch mewn coetiroedd

Although found at more than one site in the project area, this beautiful butterfly is declining nationally. They require particularly warm habitats that provide shelter and sparse vegetation – including post-industrial sites alongside unimproved grassland and woodland glades and rides.

Now, the Wildlife Trusts are aiming to transform the environment we live in: restoring, recreating and reconnecting wildlife-rich spaces in rural and urban areas by working with partner organisations, local communities, landowners, schools and businesses. Areas we conserve need to be larger, greater in number, better managed and better connected, improving the ability of species to move through the landscape. Management to improve connectivity involves removal of barriers to dispersal as well as management to improve habitat availability within the landscape, including the whole range of land-use types from national parks and nature reserves to private landholdings, public parks, gardens and road verges.

Ultimately, our aim is to create an integrated landscape within which wildlife thrives and people prosper together in clean, healthy and sustainable environments. The Alun & Chwiler project area is but one step towards this aim.

Alun & Chwiler

Pam?

Dewiswyd yr ardal hon fel blaenoriaeth ar gyfer gwaith ar raddfa tirwedd oherwydd mae'n adnabyddus yn lleol am fod â chyfoeth o fywyd gwylt ac mae prosiectau llai wedi cael eu rhoi ar waith yma'n llwyddiannus yn y gorffennol gyda sefydliadau lleol. Y nod oedd adeiladu ar y rhain.

Sut?

Mae'r prosiect yn gweithio gyda deiliad tir yn yr ardal i gynghori ar reoli cynefinoedd ac i roi gwelliannau i gynefinoedd ar waith, gan gynnwys plannu gwrychoedd, ffensys gwarchodol a chreu pyllau. Hefyd byddwn yn mynd i'r afael â rhai rywogaethau anfrodorol ymledol.

Beth?

Yn ardal y prosiect mae'r cynefinoedd yn amrywio'n fawr. Mae'r gwrychoedd, y dolydd, y coetiroedd, yr afonydd, y ffosydd, y perllannau, y pyllau, y gerddi, y caeau sy'n cael eu pori a'r cnydau i gyd yn bwysig i'r bywyd gwylt sy'n byw ynnyd nhw – felly rydyn ni'n eu gwarchod, eu hehangu ac yn creu mwy! Drwy gysylltu cynefinoedd da, rydyn ni'n ei gwneud yn haws i rywogaethau symud o gwmpas ac ehangu eu dosbarthiad.

Ymhlið y rywogaethau pwysig iawn yn yr ardal mae'r llygoden ddŵr, y pathew, y dyfrgi, pinc Deptford, llysiau Paris, y gwibiwr brith, y llysywen Ewropeaidd, y gwybedog brith a'r aethnen ddu. Er bod y rhain yn cael eu henwi, mae llawer mwy o rywogaethau'n bwysig hefyd, gan eu bod yn rhan o'r cynefinoedd mae eu cefndryd prinnach yn byw ynnyd nhw!

Why?

This area was selected as a priority for landscape-scale work because as it is well known locally as being good for wildlife and there have been successful smaller projects here in the past which local organisations wanted to build upon.

How?

The project is working with landholders in the area to advise on habitat management and put habitat improvements into action, including hedgerow planting, protective fencing and pond creation. We will also be tackling some invasive non-native species.

What?

Within the project area the habitats vary greatly. The hedgerows, meadows, woodlands, rivers, ditches, orchards, ponds, gardens, grazed fields and crops are each important for the wildlife that lives there – so we are protecting, expanding and creating more! Through connecting good habitat, we make it easier for species to move around and expand their range.

Particularly important species in the area include water vole, dormouse, otter, Deptford pink, herb-paris, grizzled skipper, European eel, pied flycatcher and black poplar. Although these are highlighted, many more species are also important as they make up the habitats in which their rarer cousins live!